

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 15. 5. 2002

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2020

Obsah dokumentu je právne záväzný.

244

ZÁKON

z 3. apríla 2002

o rozhodcovskom konaní

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

Základné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

(1) Tento zákon upravuje

- a) rozhodovanie sporov vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike,
- b) uznanie a výkon tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí v Slovenskej republike.

(2) V rozhodcovskom konaní možno rozhodovať všetky spory týkajúce sa právnych vzťahov, ohľadom ktorých možno uzatvoriť dohodu o urovnaní¹⁾ vrátane sporov o určení, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je.

(3) V rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory

- a) o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam,
- b) o osobnom stave,
- c) súvisiace s núteným výkonom rozhodnutí,
- d) ktoré vzniknú v priebehu konkurzného a reštrukturalizačného konania.

(4) V rozhodcovskom konaní podľa tohto zákona nemožno rozhodovať ani spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré možno rozhodovať v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.^{1a)}

(5) Ak miesto rozhodcovského konania ešte nebolo určené, príslušné súdy Slovenskej republiky majú právomoc na rozhodovanie podľa § 8 ods. 2 a § 10 ods. 4, ak má aspoň jeden z účastníkov rozhodcovského konania sídlo alebo miesto výkonu podnikania, alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

§ 2**Rozhodcovské konanie a konanie na súde**

(1) Ak je spor podľa § 1 ods. 1 už predmetom konania na súde,²⁾ môžu sa účastníci konania dohodnúť pred súdom alebo mimosúdne, že sa skončí v rozhodcovskom konaní. Táto dohoda musí obsahovať rozhodcovskú zmluvu podľa § 3. Dohoda doručená súdu má účinky späťvzatia návrhu, ako aj súhlasu odporcu s takým späťvzatím podľa osobitného predpisu.³⁾

(2) Rozhodcovskému konaniu neodporuje, ak účastník konania pred začatím rozhodcovského konania, alebo po jeho začatí, ale pred ustanovením rozhodcu (rozhodcov) požaduje od súdu²⁾ nariadenie neodkladného opatrenia a súd také opatrenie nariadi. Rovnako rozhodcovskému konaniu neodporuje, ak účastník požaduje od súdu nariadenie neodkladného opatrenia voči tretej osobe, ktorá nie je stranou rozhodcovskej zmluvy.

(3) Ustanovenia odseku 2 a § 27 sa použijú aj vtedy, ak miesto rozhodcovského konania ešte nebolo určené alebo sa nachádza mimo územia Slovenskej republiky.

DRUHÁ HLAVA**ROZHODCOVSKÁ ZMLUVA****§ 3****Obsah rozhodcovskej zmluvy**

(1) Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

(2) Rozhodcovská zmluva sa vzťahuje aj na právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevylúčia. To platí aj v prípadoch postúpenia práv alebo povinností alebo inej zmeny v osobe veriteľa alebo dlžníka vo vzťahu, na ktorý sa vzťahuje rozhodcovská zmluva.

(3) Ak tento zákon odkazuje na dohodu zmluvných strán, za súčasť tejto dohody sa považujú aj rozhodcovské pravidlá, na ktoré sa v nej odkazuje.

§ 4**Forma rozhodcovskej zmluvy**

(1) Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

(2) Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(3) Písomná forma rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy,

- a) ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá vo vzájomnej písomnej komunikácii strán alebo
- b) ak bola uzatvorená elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a osoby, ktorá právny úkon urobila.

(4) Odkaz v zmluve alebo v písomnej komunikácii strán na akýkoľvek dokument obsahujúci rozhodcovskú doložku sa považuje za písomnú rozhodcovskú zmluvu, ak sa takýmto odkazom má podľa vôle strán stať rozhodcovská doložka súčasťou zmluvy.

(5) Písomná forma rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj pri písomnom prístupení k zmluve podľa osobitného zákona,^{3a)} ktoré obsahuje platnú rozhodcovskú doložku. To platí aj v prípade nadobudnutia členstva v záujmovom združení alebo v inej právnickej osobe, ktorej vnútorné

predpisy obsahujú rozhodcovskú doložku.

(6) Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

(7) Rozhodcovská zmluva sa považuje za písomne uzavretú v rozsahu predmetu podanej žaloby aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne.

§ 5

Platnosť rozhodcovskej zmluvy

(1) Ak sa zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve výslovne dohodli na uzavretí rozhodcovskej zmluvy podľa právneho poriadku iného štátu, nespôsobuje to neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. V tomto prípade sa posudzuje platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa právneho poriadku, podľa ktorého sa uzavrela. Ustanovenia § 4 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Prípustnosť predmetu rozhodcovského konania sa však posudzuje vždy podľa tohto zákona.

(2) Ak je súčasťou inak neplatnej zmluvy rozhodcovská doložka, tá je neplatná len vtedy, ak sa na ňu vzťahuje dôvod neplatnosti zmluvy.

(3) Ak zmluvné strany odstúpia od zmluvy, toto odstúpenie sa nedotýka rozhodcovskej doložky, ktorá je jej súčasťou, ak sa zmluvné strany nedohodli inak.

TRETIA HLAVA

ROZHODCA

§ 6

Spôsobilosť byť rozhodcom

(1) Rozhodcom sa môže stať každá fyzická osoba, na ktorej sa zmluvné strany dohodnú, ak je plnoletá, spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná a ak osobitný predpis³⁾ alebo tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace.

(3) Ak rozhodcu ustanovuje zmluvnými stranami vybraná právnická osoba alebo fyzická osoba (ďalej len „vybraná osoba“), alebo súd (§ 8 ods. 2), je povinný pri tom prihliadať na kvalifikáciu požadovanú od rozhodcu podľa dohody zmluvných strán a na okolnosti, ktoré zabezpečia ustanovenie nezávislého a nestranného rozhodcu. Vybraná osoba alebo osoba, ktorá koná v mene vybranej osoby, musí pritom spĺňať podmienky podľa odseku 1. Súd ustanoví rozhodcu podľa § 8, ak vybraná osoba v čase ustanovenia rozhodcu neexistuje, vybraná osoba nie je oprávnená ustanoviť rozhodcu, alebo rozhodcu v dohodnutom čase neustanoví.

(4) Funkciu rozhodcu môže vykonávať aj notár, ak osobitný predpis⁶⁾ neustanovuje inak.

§ 6a

Kto prijme funkciu rozhodcu, zaväzuje sa, že ju bude vykonávať nestranne a s odbornou starostlivosťou tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov a aby nedochádzalo k porušovaniu ich práv a právom chránených záujmov a aby sa práva na ich úkor nezneužívali. Rozhodca je tiež povinný pri výkone svojej funkcie konať

a rozhodovať bez zbytočných prietahov.

§ 7

Zloženie rozhodcovského súdu

(1) Rozhodcovským súdom sa na účely tohto zákona rozumie jediný rozhodca alebo viacerí rozhodcovia.

(2) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na počte rozhodcov; ich počet však musí byť nepárny.

(3) Ak sa zmluvné strany na počte rozhodcov nedohodnú, v rozhodcovskom konaní rozhodujú traja rozhodcovia.

§ 8

Ustanovenie rozhodcu

(1) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia.

(2) Ak sa zmluvné strany nedohodli ani na osobe rozhodcu (rozhodcov), ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia,

- a) pri rozhodcovskom konaní s tromi rozhodcami každá zmluvná strana ustanoví jedného rozhodcu a takto ustanovení rozhodcovia následne ustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu; ak zmluvná strana neustanoví rozhodcu do 15 dní od požiadania druhej zmluvnej strany alebo ak dvaja ustanovení rozhodcovia neustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu do 30 dní od ich ustanovenia, rozhodcu na žiadosť zmluvnej strany ustanoví vybraná osoba alebo súd,
- b) pri rozhodcovskom konaní s viac ako tromi rozhodcami sa postupuje primerane podľa písmena a),
- c) pri rozhodcovskom konaní s jedným rozhodcom tohto rozhodcu na žiadosť zmluvnej strany ustanoví vybraná osoba alebo súd.

(3) Nikto nie je povinný funkciu rozhodcu prijať. Ustanovený rozhodca musí prijatie funkcie rozhodcu písomne potvrdiť.

(4) Rozhodca je povinný, a to aj po skončení svojej funkcie, zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie alebo v súvislosti s ňou, ak tento zákon alebo osobitné predpisy^{6a)} neustanovujú inak. Tejto povinnosti mlčanlivosti môžu rozhodcu zbaviť len účastníci príslušného rozhodcovského konania. Povinnosť mlčanlivosti rozhodcu podľa tohto zákona sa nevzťahuje na sprístupňovanie informácií orgánom činným v trestnom konaní a súdom na účely ich konania, ktoré sa týka predmetu rozhodcovského konania, postupu v rozhodcovskom konaní alebo iných skutočností súvisiacich s výkonom funkcie rozhodcu alebo s činnosťou stáleho rozhodcovského súdu, ani na sprístupnenie informácií orgánom dohľadu, orgánom dozoru alebo orgánom kontroly na účely výkonu ich pôsobnosti podľa osobitných predpisov.^{6b)}

§ 9

Námietka proti rozhodcovi

(1) Osoba ustanovená za rozhodcu je povinná bez zbytočného odkladu informovať zmluvné strany o všetkých skutočnostiach, pre ktoré by mohla byť z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená, ak so zreteľom na jej pomer k veci alebo k zmluvným stranám možno mať pochybnosť o jej nepredpojatosti. Rovnakú povinnosť má rozhodca od jeho ustanovenia do tejto funkcie počas

rozhodcovského konania okrem prípadu, ak zmluvné strany o takýchto skutočnostiach už skôr informoval.

(2) Zmluvné strany môžu namietať predpojatosť rozhodcu, ktorého ustanovili alebo na ktorého ustanovení sa podieľali, len z dôvodov, o ktorých sa dozvedeli po jeho ustanovení do funkcie rozhodcu.

(3) Zmluvné strany sa môžu v rozhodcovskej zmluve alebo dodatočne, najneskôr do začatia rozhodcovského konania dohodnúť o postupe podávania námietok voči rozhodcovi. Zmluvné strany sa nemôžu dohodnúť na vylúčení práva podľa odseku 5. V konaní pred stálym rozhodcovským súdom môže postup podávania námietok upravovať jeho rokovací poriadok, nesmie však vylúčiť právo zmluvnej strany obrátiť sa na súd, aby rozhodol o neúspešnej námietke.

(4) Ak sa zmluvné strany nedohodnú o postupe podávania námietok voči rozhodcovi, zmluvná strana, ktorá chce podať námietku voči rozhodcovi, zašle do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedela o okolnostiach podľa odseku 1 alebo o nesplnení podmienok podľa § 6 ods. 1, písomné oznámenie dôvodov námietky rozhodcovskému súdu. Ak sa rozhodca, voči ktorému bola námietka vznesená, funkcie nevzdá, alebo ak druhá zmluvná strana nebude s námietkou súhlasiť, o námietke rozhodne na žiadosť zmluvnej strany rozhodcovský súd do 60 dní od jej doručenia.

(5) Ak sa námietke voči rozhodcovi nevyhovelo alebo sa o nej nerozhodlo v lehote podľa odseku 4, môže namietajúca strana v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia o zamietnutí námietky alebo po uplynutí lehoty na rozhodnutie o námietke podľa odseku 4 požiadať, aby o námietke rozhodol súd. Proti rozhodnutiu súdu o zamietnutí námietky proti rozhodcovi nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok.

§ 10

Zánik funkcie rozhodcu

(1) Funkcia rozhodcu zaniká

- a) vzdaním sa funkcie rozhodcu,
- b) odvolaním z funkcie rozhodcu,
- c) rozhodnutím podľa § 9 ods. 4, ktorým sa vyhovelo námietke,
- d) pozbavením alebo obmedzením spôsobilosti rozhodcu na právne úkony,
- e) smrťou rozhodcu.

(2) Ak sa rozhodca vzdá svojej funkcie, urobí všetky úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Rozhodca je povinný vzdať sa svojej funkcie, ak osobitný zákon nepripúšťa, aby vykonával funkciu rozhodcu.⁵⁾

(3) Na základe dohody môžu zmluvné strany rozhodcu z funkcie odvolať, ak sa rozhodca stane nespôsobilým vykonávať funkciu rozhodcu okrem prípadu, keď funkcia rozhodcu zaniká podľa odseku 1 písm. d) alebo ak z iného dôvodu nekoná bez zbytočného odkladu potom, čo ho zmluvné strany na to upozornili. Súhlas s námietkou druhého účastníka rozhodcovského konania podľa § 9 ods. 4 sa považuje za dohodu o odvolaní rozhodcu z funkcie. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že o odvolaní rozhodcu z dôvodov uvedených v tomto odseku môže na návrh niektorej z nich rozhodnúť vybraná osoba.

(4) Ak sa rozhodca stane nespôsobilým vykonávať funkciu rozhodcu okrem prípadu, keď funkcia rozhodcu zaniká podľa odseku 1 písm. d) alebo z iného dôvodu nekoná bez zbytočného odkladu a nevzdá sa funkcie rozhodcu podľa odseku 2 ani nie je odvolaný podľa odseku 3, môže zmluvná strana požiadať súd, aby rozhodol o zániku jeho funkcie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno